

Кабінету Міністрів України від 09.01.14 р. № 11. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/ru/11-2014-%D0%BF>

4. Про Концепцію Національної програми інформатизації : Закон України від 04.02.98 р. № 75/98-ВР. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/75/98-%D0%B2%D1%80>

5. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.98 р. № 74/98-ВР. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80>

6. Про основи національної безпеки. України : Закон України від 19.06.03 р. № 964-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 39. – Ст. 351.

РОЛЬ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ВИСВІТЛЕННІ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

*Михайлець Д. Ю.
м. Полтава*

Анотація. В статті аналізується подача відомостей про надзвичайні ситуації в засобах масової інформації. Висвітлюється значення ЗМІ в умовах надзвичайної ситуації та розглядається їхній позитивний і негативний вплив на суспільство, зокрема на постраждалих.

Ключові слова: засоби масової інформації, надзвичайна ситуація, безпека життєдіяльності.

Постановка проблеми. Останнім часом спостерігається збільшення кількості надзвичайних ситуацій. Головними напрямками діяльності у цій сфері є попередження та відвернення надзвичайних ситуацій, своєчасне й адекватне реагування на них. У процесі формування культури безпеки життєдіяльності велика увага приділяється засобам масової інформації. Особливої уваги заслуговує моральна сторона, яка являє собою своєрідну етику ризику і безпеки. Оскільки інформування про НС здійснюється в основному через засоби масової інформації, а, отже, важливо знати як вони впливають на людей.

Мета дослідження – визначити вплив засобів масової інформації в умовах надзвичайної ситуації на населення.

Виклад основного матеріалу. У сучасних умовах ЗМІ є важливою та майже невід'ємною частиною нашого життя. Вони сприяють підвищенню залученості й обізнаності людей, а також розширенню доступу до інформації. Значне місце, наприклад на телебаченні, посідають програми присвячені катастрофам стихійного та техногенного характеру, злочинам, військовим конфліктам.

Інформаційний вплив сприяє досягненню більш дієвих результатів в діяльності з управління ризиками на рівні суспільства. Своєчасне інформування сприяє правильному розумінню загроз і небезпек, які відбуваються, а також приводить до правильного реагування на їхній прояв [1, с.42].

Важливе значення засоби масової інформації мають в освітленні надзвичайних ситуацій. При виникненні надзвичайної ситуації держава повинна оперативно включитися в процес стихійного формування каналів розповсюдження інформації про НС і зробити так, щоб поширювана інформація сприяла найбільш оптимальній поведінці людей [3, с. 110]. Завдяки ЗМІ будь-яка НС або стихійне лихо отримують інформаційно-комунікативний резонанс, який або підсилює катастрофічність наслідків, або допомагає уберегтися від депресії, апатії.

Для людей, які знаходяться у безпосередній близькості від трагедії, специфічним джерелом інформації є власні спостереження, а також повідомлення очевидців. Саме в таких умовах досить часто розповсюджуються чутки. І в цих випадках ЗМІ може виступати як підігрівач цих пліток, якщо буде надавати двозначну та незрозумілу інформацію. В іншому випадку – саме засоби масової інформації здатні спростувати

недостовірну інформацію та показати найоб'єктивніші дані стосовно трагедії [2].

ЗМІ ніби фокусують увагу громадськості на критичних ситуаціях і предметах, покликані виробити пріоритети в протидії цим явищам. З цією метою має повноцінно функціонувати система безперервного навчання всіх категорій громадян, спрямована на формування готовності до умов негативного впливу навколишнього середовища.

Кожного дня у новинах з'являється інформація про різні надзвичайні ситуації. Їм відводиться значний проміжок часу. На телеканалах навіть створюються спеціальні програми присвячені цим подіям, наприклад, «Надзвичайні новини».

З одного боку, те, що таким подіям приділяється така велика увага, це добре, оскільки суспільство стає обізнаним у цих питаннях. Але тільки тоді, коли ця інформація правильно і достовірно подана. В цьому випадку ЗМІ виконують дуже важливу інформаційну функцію в умовах НС.

З іншого боку, часто новини про надзвичайні ситуації викладені дещо гіперболізовано. Журналісти у пошуках сенсації можуть спотворити справжні дані. Коли представники мас-медіа не володіють достатньою кількістю інформації, вони додають щось від себе. В результаті цього виникають чутки. Ще одним недоліком є те, що при виникненні НС журналісти намагаються потрапити в самий центр подій, чим можуть завадити роботі аварійно-рятувальних служб, а також погіршити психічний стан постраждалих. Загалом все це може викликати паніку серед суспільства.

Інформація про НС, як правило, домінує над висвітленням інших подій повсякденного життя, що виражається у зростанні обсягів інформації про них в інформаційному просторі. Надмірна присутність подібної інформації формує ефект звикання масової свідомості до катастроф, їх неминучості, що в результаті веде до пасивної, відстороненої поведінки людей. Тому важливо, щоб інформування таких подій було максимально правдивим і своєчасним. ЗМІ треба збільшити рівень достовірності даних, зменшити сенсаційність поданого матеріалу та працювати у взаємодії з владою й аварійно-рятувальними службами.

Висновок. Засоби масової інформації відіграють важливу роль в умовах надзвичайної ситуації. Головне їхнє завдання полягає в інформуванні населення. Представникам мас-медіа потрібно ретельно підбирати відомості при освітленні таких новин, щоб не викликати паніку населення, а також звикання до подібного роду новин.

Список використаної літератури

1. Емельянов Г. И. Деятельность СМИ в условиях возникновения чрезвычайных ситуаций различного характера // Таврический научный обозреватель. 2017. №12-2(29) с.41–46
2. Оніщенко Н.В. Вплив засобів масової інформації на постраждалих в умовах надзвичайної ситуації // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. – 2012. – Вип. 1.
3. Погорелов С.В. Засоби масової інформації як чинник соціального управління в умовах надзвичайної ситуації // Проблеми екстремальної та кризової психології : зб. наук. праць. Х. : НУЦЗУ, 2011. Вип. 10. С. 108–115.

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ

*Лаврушко Т. В.
м. Полтава*

Анотація. У статті розглядаються особливості організації державної системи управління охороною праці в галузі освіти. Аналізується шляхи реалізації соціальної політики з підвищення безпеки праці на таких інституційних рівнях: Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення при Кабінеті Міністрів України;